

Utfiskning av haven

Gruppledmedlemmar: Matilda Salén, Emilia Stocklassa

1. Utfiskning är en av de miljöproblemstyper vi skapat genom att ta slut på jordens resurser snabbare än vad nya hinner produceras. Vi fiskar helt enkelt upp havets fiskar i en obalanserad takt i förhållande till fiskarnas reproduktionsförmåga. Att fiskarna i haven tar slut leder dels till att en protein- och näringskälla i vår vardagliga kost minskar tillsammans med fiskarternas mångfald, men massfiskningen har även en ekonomisk påverkan - när de lokala områdena fiskats slut fortsätter istället utfiskningen i områden där fisket kanske är den ensamt dominerande näringskällan och påverkar på så vis dessa människors möjligheter att försörja sig.

Effekten av att de stora rovfiskarna försvinner leder även till förändringar i ekosystemet. De mindre fiskarna ökar då drastiskt vilket i sin tur för vidare en kedjereaktion neråt i näringskedjan och kan till slut slå ut som algbloomning och förändringar i vegetationen.

Men problemet ligger inte bara i mängden fisk vi konsumerar utan även i metoderna som används för fisket. Utträdning av bottnar och skrotad bifångst tar död på livet i haven utan syfte.

2. Utfiskning av haven har flera orsaker varav några av de största är; överkonsumtion av fisk, speciellt i I-länder. I I-länder så behöver det dock inte alltid vara att folket konsumerar mycket fisk som är orsaken till att så mycket fisk tas upp. Av världens 30miljoner fiskare är ca 80% från fattigare länder, som livnär sig på fisket, och tar därför upp fisk och säljer den även om den inte "**behövs**".

Fiskpolitiken, framförallt i EU, är tanklös (man får fiska upp för mycket fisk), och dessutom sker mycket bifångst. (man fiskar upp en annan art än den man avser att fånga, eller juveniler av rätt art) Mer än 7 miljoner ton fisk dumpas varje år tillbaka i havet för att den anses vara oätbar, för liten eller bara oönskad, och därför inte kommer gå att sälja. Då fisken dumpats tillbaka i vattnet är den ett lätt byte för rovdjur, och alla dessa fiskar överlever därför inte även om de blir tillbakasläppta i havet.

Svartfiske, illegalt fiske, bidrar också till utfiskning av haven. På grund av bristande övervakning så är risken att bli påkommen liten, och då straffen är låga och vinsten hög anses svartfiske vara mycket lönsamt. Svartfiske är olika vanligt på olika ställen, men är i Sverige ganska stort, då studier av svartfiske visar att ungefär varannan torsk från Östersjön är illegalt uppfiskad. Fiskemetoder kan också ses som ett problem, då drivgarn (ett upp till flera kilometer långt fiskenät som ligger på ytan och flyter med strömmen) ensamt fångade 42 miljoner ton oönskade havsdjur.

3. En lösning på utfiskningen tros vara fisk odlingar då dessa skulle ha en mindre inverkan på havens ekosystem och istället begränsas till ett eget system. Fodret som används till odlingarna har dock bestått av fiskprodukter utifrån och har på så sätt fått motsatt effekt, fiskodlingarna har ökat utfiskningen. Odlingarna har även avgett utsläpp som bland annat ökat övergödningen i haven. Nu tros dock, enligt svt västerbotten, en lösning där hela

processen är skonsam för fiskarna funnits som bygger på att ersätta fodret med hållbara råvaror som vegetabiliskt foder eller andra icke-hotade havsarter. Men detta är även en relativt kortsiktig lösning. Det egentliga problemet är mängden och hastigheten vi konsumerar vilket innebär att även om vi byter ut det som konsumeras kommer vi ändå nå den punkt tillslut där resurserna tar slut, vi skjuter alltså bara upp krisen längre in i framtiden.

Problemet har även försökt lösas genom olika politiska åtgärder där kvoteringar och begränsningar av mängd, område och metoder för fisket förts fram. Ingen av dessa har hittills haft någon större framgång då fisket är en så pass stor privat och svårstyrd ekonomisk cirkel. För att genomföra justeringar i fiskebranschen ovanifrån med statliga medel krävs det därför att man tar stor hänsyn till den (för) stora grupp fiskare med sina företag som alla vill behålla sina jobb.

En lösning på problemet som kan införas skulle kunna vara strängare övervakning för svartfiske, och högre straff. Detta skulle göra att risken att åka fast ökar, och priset att betala om man gör det likaså, vilket förmodligen skulle göra att svartfiske inte är lika lockande och därmed mindre ofta förekommande.

En annan lösning som kan provas i större utsträckning är fiskreservat. Områden, likt naturreservat, där den främsta uppgiften är att skydda havets biologiska mångfald. Detta skulle innebära att fiskarna kan leva och föröka sig fritt inom dessa områden utan att risk att bli uppfiskade. Men det skulle också innebära att ytan som fiskarna kan arbeta på minskar, och att de områden som inte är fiskreservat kommer bli ännu mer uttömda på fisk, eftersom fler kommer fiska på mindre yta.

En del av lösningen till detta problem ligger även hos oss som ett ansvar vi kan ta då vi som konsumenter styr efterfrågan på fisken. Men denna åtgärd är i det större perspektivet inte den effektivaste av lösningar då hela världens befolkning inte har den möjligheten att aktivt välja bort delar ur sin kost för miljöns skull. En minskning av privatkonsumtion av fisk skulle även först drabba de lokala affärerna och sedan leverantörer och nationella företagen för att sedan till slut nå de som faktiskt fiskar upp fisken. Under denna period som dels tar tid skulle även mycket fisk istället gå förlorad och kastas.

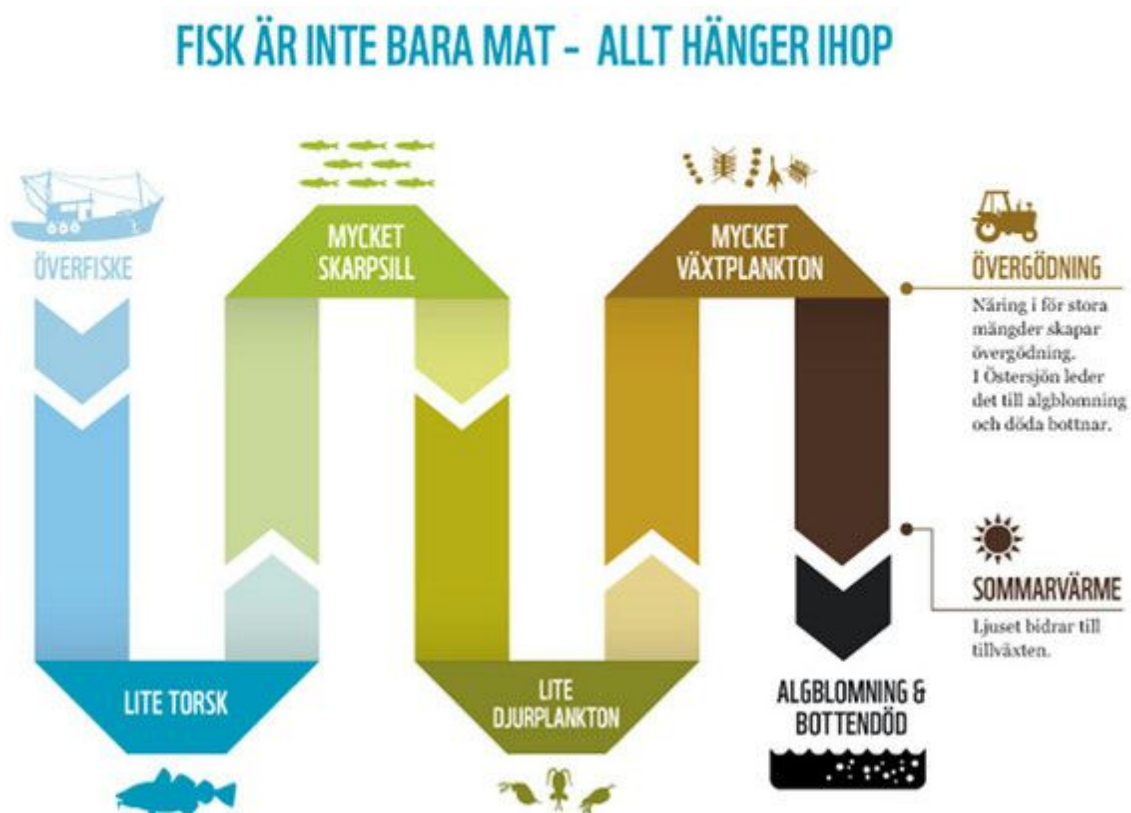
4. Vi tror inte att en av dessa lösningar kommer att lösa hela problemet, utan tror att man måste använda flera olika metoder samtidigt för att kunna stoppa utfiskningen av haven. Dock tror vi att vissa metoder är mer effektiva än andra, och de vi finner mest effektiva är politiska åtgärder och fiskreservat. Politiker och styrande skulle kunna sätta maxgränser för hur mycket fisk som får tas upp ur vissa områden per år, förbjuda utfiskning av utrotningshotade arter mm. Fiskreservat skulle kunna sättas upp överallt i världen, där det är förbjudet att röra både miljön och fisken.

5. Att politiker och makthavare går in och begränsar fisket kommer som sagt att väcka irritation hos den stora grupp människor som på olika sätt lever på fisket. Men denna åtgärd är ändå självklar enligt oss då en förändring måste ske. Hittills har inte fiskeindustrin visat att de är villiga att inse vikten av att lösa problemet och nästa steg blir därför att förändra hur fisket ser ut genom lagstiftningar. Detta kommer göra det kostsamt för fiskeföretagen att

fiska utöver dessa riktlinjer. Tillsammans med dessa lagstiftningar kan även bidrag från staten vara ett bra komplement för att stötta och uppmuntra de som väljer att sluta fiska eller som tar ekonomiska risker för motarbetningen av överfiskets skull.

Fiskereservaten är också en slags reglering av fisket från statliga makter men en mer specifik lösning som hjälper till att bevara havens ekosystem och havsarternas mångfald. En annan konsekvens som dock kan förekomma är att de områden som inte är fiskereservat blir ännu mer utfiskade, eftersom områdena där det är lagligt att fiska minskar, förmodligen i högre takt än antalet fiskare.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=F6nwZUkBeas>

Källor:

http://regeringsrapporten.havsmiljoinstitutet.se/?page_id=389

<http://www.wwf.se/1133386-fiske>

<http://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasterbotten/slu-nara-losning-pa-utfiskning-av-haven>